



Schuldhulp maatje

**Expertmeeting**

**Jong**

11 oktober – Ede



Schuldhulp maatje

**Welkom!**

**Gerald van Dijk**  
dagvoorzitter en  
locatiebouwer SchuldHulpMaatje

**Lennard (22 jaar)**

Schuldhulp maatje

- Bekijk zijn indrukwekkende verhaal op:  
<https://www.youtube.com/watch?v=5d8ht5nRWWc>



Oranje Fonds

**Lennard**  
22 jaar

De schulden deden met mij dat ik vooral slapeloos werd, depressief en heel veel stress had.



Schuldhulp maatje


**Introductie**

**Peter Rijdsijk**  
directeur SHM

**Waar?**

- op internet
- in 111 gemeenten
- jaarlijks: uitbreiding

Schuldhulp maatje



- 108.000 bezoekers online
- 12.000 online geholpen of online doorverwezen
- 364 (2016) jongeren met maatje
- 384 (jan-aug 2017) jongeren met maatje
- 4 pilotlocaties inloop/event

**Voorkomen**

Schuldhulp maatje

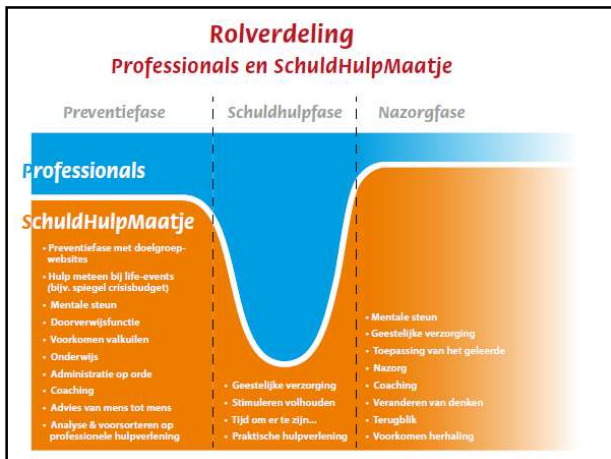
**Prijslijst**

**Wat levert voorkómen op?**

Dagvaarding Rechtbank	€ 220 t/m € 717
Kosten huisuitzetting	€ 5.850 tot € 10.000
Kosten verblijf Crisisopvang	€ 14.190
Kosten op straat/dakloos	€ 43.140
Kosten afsluiten gas/water/licht	€ 790
Maatschappelijke kosten schuldhulptraject (casusafhankelijk)	€ 100.000

NB Regioplan rapport: Maatschappelijk Rendement van Vrijwilligers in de schuldhulpverlening (Jungmann e.a.): Maatschappelijk Rendement: 1 Euro investeren in SchuldHulpMaatje vrijwilligers levert € 2,95 op.

tabel 2 Kengetallen: Wat levert voorkómen op?



### Inspiratie en Suggesties

- Jongeren Vinden
- Jongeren Bereiken
- Jongeren Helpen ( Preventief / Curatief)

**Samen Lukt 't !**

### Ervaringen gemeente Utrecht

Mandy Leeuwis (beleidsadviseur Armoede)

13-10-2017 Expertmeeting 10

### Hoe staat het ervoor in Utrecht?

- Armoede-aanpak: voorlichting en preventie
- Veel jongeren hebben schulden
- Er is veel aanbod, maar jongeren komen niet
- Ca. 9.000 jongeren met een problematische schuld van gemiddeld 15.000 euro
- Landelijk gezien heeft bijna vijftien procent van de jongeren een grote schuld.

13-10-2017 Expertmeeting 11

### Hoe heeft Utrecht jongeren erbij betrokken?

- Samenwerking ROC Midden-NI en Save the Children
- Pilot "Beeldspraakmakend" in 2016 rond de U-pas
- 2 projecten "Speaking Minds" rond jongeren
- ROC-studenten nemen deel aan het project als stage
- Na 3 maanden: advies studenten aan gemeente
- En ondertussen zijn de jongeren zo enthousiast dat zij op verschillende manieren nog betrokken worden.

13-10-2017 Expertmeeting 12

### 3 x Speaking Minds, 3 adviezen



- U-pas: meer promotie die aansluit bij leefwereld jongeren (digitale communicatie, look-and-feel en activiteiten)
- Jongeren en schulden:
  - voorlichting op middelbare school (eindejaars),
  - bespreekbaar maken door rolmodellen (social influencers)
  - inzet ervaringsdeskundigen (bijv. schuldhulpjong)
- Ouders & jongeren met schulden:
  - faciliteer gesprek ouders & jongeren (taboe doorbreken)
  - informatiefolder voor ouders rond 18 jaar worden
  - info op open avonden van scholen
  - inzet social influencers



## Jongeren en financieel gedrag

**Ilse de Lange**  
trainer SHM Jong

**Geldproblemen door een misverstand**

*Ik leefde maanden op water en rijst. Toen ik de bruine bonen en appelmoes zag, heb ik tien minuten gehuild...*

Lees het verhaal van Lennard (21 jaar)

**Kosten waar ik nog nooit van gehoord had**

*"Toen ik op mezelf ging wonen, had ik nog nooit gehoord van rioolheffing. Gelukkig mocht ik dat in termijnen betalen,..."*

Lees het verhaal van Julia (26 jr)

**"Ik bewaar contant geld bij mijn moeder thuis. Dat is een drempel voor mij om te snel en te veel..."**

Marit (26 jaar)

**"Zorgwekkend: Eén op de vijf 18- tot en met 24-jarigen heeft betalingsachterstand."**  
*Jongeren en geld, Nibud*

Van alle jongeren van 18-27 jaar:

- 1/3 lening
- 1/4 betaalachterstand
- 1/5 roodstand

**Meest voorkomende.....**

<b>Leningen</b> Studielening DUO Ouders Familie/vrienden Financiële instelling	<b>Groepen</b> Werk(zoekend) Laagopgeleid 25-27 jarigen	<b>Oorzaken</b> Bestedingsgedrag Onderschaten studieschuld Life-events Multi problematiek	<b>Achterstanden</b> Ziektkosten Telefoon Online aankopen Woonlasten
--	--	---	--

### Aandacht voor JONG



- Studenten en lenen zie <https://www.youtube.com/watch?v=5-o8N8TJ0ik&t=4s>

### Lenen is normaal onder studenten



2015: 30% van de 1<sup>e</sup> en 2<sup>e</sup> jaars leent  
 2017: 62% van de 1<sup>e</sup> en 2<sup>e</sup> jaars leent  
 Studenten blijven vaker thuis wonen en krijgen vaker een financiële bijdrage van hun ouders.

Motieven om te lenen:

- 60 % voor noodzakelijke lasten
- 50 % ivm ouders die niet of onvoldoende (kunnen) bijdragen
- 44 % ivm de gunstige leenvoorwaarden

**Studenten groeien op met het idee dat lenen heel normaal is.**

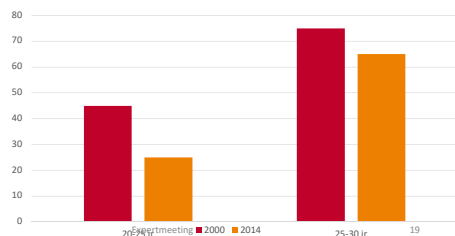
Bron: Persbericht Nibud 1 september 2017  
<https://www.nibud.nl/beroepsmatig/>

[nibud-studenten-lenen-om-te-sparen-en-blijven-vaker-thuis-wonen/](https://www.nibud.nl/beroepsmatig/nibud-studenten-lenen-om-te-sparen-en-blijven-vaker-thuis-wonen/)

## Jongeren steeds vaker financieel afhankelijk van ouders

09 september 2016 Bron: nu.nl, CBS, Trouw  
Minder jongeren kunnen rondkomen van hun eigen inkomen

Financiële zelfstandigheid jongeren



19-10-2017

## Reacties jongeren op schulden

- Sociale steun zoeken (informeel)
- Financiële hulp of advies (informeel)
- Actief aanpakken contact (formeel)
- Vermijden of negeren
- Depressief reageren
- Geruststellende gedachten → vooral bij financieel gezonde thuissituatie

Bron: Panteia "Voor mijn gevoel had ik veel geld", Jongvolwassenen en schulden, Florieke Westhof e.a.

## Waarom aandacht voor JONG?

- 18 jaar - verantwoordelijk en aansprakelijk
- Tot 25 jaar - ontwikkeling hersenen
- Kans op betalingsproblemen is groter bij:
  - een impulsieve houding,
  - korte-termijn gerichtheid en
  - een gebrekkige financiële opvoeding (Nibud 2016)
- Lenen is 'normaler' onder jongeren (Nibud 2017)



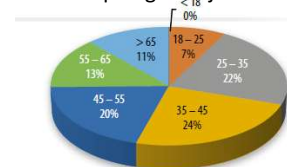
19-10-2017

Expertmeeting

21

## Waarom?

- Preventie! Jongeren zijn de generatie van morgen
- Bouwen aan een gezonde generatie
- Onbevangen, open, leergierig en kneedbaar
- Vinden/bereiken/helpen van jongeren is lager: slechts 7% van de hulpvragers bij SHM is 18-25 jaar



66% van de hulpvragers is tussen de 25 en 55 jaar.

19-10-2017

22

## Jongeren dilemma

- Studenten mogen hun studiefinanciering wettelijk niet besteden aan het aflossen van schulden – maar rente is zo concurrerend laag/nihil!
- Geen inkomen = geen schuldhulpverlening
- Iedere gemeente bepaalt zelf doelgroep SHV
- Sommige plaatsen hebben een specifieke jongeren-schuldhulpverlening
- Overheid stimuleert studeren i.v.m. startkwalificatie terwijl SHV stimuleert om inkomen en aflossingscapaciteit te verwerven

## Hoe?

- Online - portal en social media
  - Offline - evenementen, inloop, maatje
  - Persoonlijk contact - chat, app, mail of live
- Mede tot stand gekomen dankzij subsidie van Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en Fonds 21



19-10-2017



## MoneyFit



- Geld besparen – bespaartips, keuzes, abonnementen
- Wonen – op kamers, samenwonen, huren, kopen
- Studeren – DUO, OV, collegegeld, lenen
- Werken – salaris, toeslagen, bijbaan, solliciteren, vacatures
- Gezondheid – voeding, sporten, verzekering, kosten
- Vrije tijd – uitgaan, vakantie, TV, internet

zelf aansprakelijk  
en  
verantwoordelijk

13-10-2017

Expertmeeting

25

MoneyFit voor jongeren, door jongeren

Home Over ons Contact Help mij

### Welke woonkosten heb jij?

Welke woonkosten heb jij? Hoeveel betaal je voor huur, water, gas, elektriciteit, internet, etc.?

Meer te ontdekken

geld verdienen studeren wonen geld besparen werken

**OUR STORY**

Marcel en Alisa in hun woonruimte. Hoe komen ze erachter wat hun woonkosten zijn? En hoe kunnen ze deze kosten beter beheersen?

**Kosten waar ik nog nooit van gehoord had**

Tactik ik op mijn eerste werk, heb ik nog nooit gehoord van rioolheffing. Gelukkig heeft ik dat nu...

**Een zorgverzekering, moet dat?**

Wilt je ook wel in Nederland wonen? Dan heb je een zorgverzekering nodig. Tot nu toe heb ik nog nooit van een zorgverzekering gehoord...

**Boodschappen doen - 5 tips**

Wilt je ook wel geld besparen? Dan heb je een paar tips nodig. Hier zijn 5 tips die je kunnen helpen om je boodschappen beter te doen...

13-10-2017 Expertmeeting 25

Samen lukt 't

### Gaming en geldzaken

Wat doet het met je? Hoe kun je gamen zonder problemen te krijgen?

MoneyFit

Wat doet het met je? Hoe kun je gamen zonder problemen te krijgen?

13-10-2017 Expertmeeting

MoneyFit voor jongeren, door jongeren

Over ons Tik jouw zoekrapport Help mij

### Test je gamegedrag

Erken je in jezelf een gokker? Hoe kun je je gamegedrag beter beheersen?

MoneyFit

Wat doet het met je? Hoe kun je gamen zonder problemen te krijgen?

13-10-2017 Expertmeeting

werken studeren wonen geld besparen gezondheid vrije tijd

**Top 5 games van 2016**

Vier de Awards van Apple en de Google Play Store van 2016. Dit zijn de 5 beste games van het jaar.

**Gameverslaafd?**

Veel mensen haasten zich te downloaden van de nieuwste games. Maar hoe vaak heb je ze al gespeeld?

**Een alternatieve game, iets voor jou?**

Gamen wordt steeds populairder met een computer, PlayStation, Xbox of mobiele. Dat is goed, want dit zijn...

MoneyFit voor jongeren, door jongeren

Over ons Tik jouw zoekrapport Help mij

### Welk geldtype ben jij?

En je vriend(in)?

MoneyFit

Wat doet het met je? Hoe kun je gamen zonder problemen te krijgen?

13-10-2017 Expertmeeting

werken studeren wonen geld besparen gezondheid vrije tijd

**Geld lenen aan vrienden, is dat wel zo slim?**

Wie heb je nog gerechtigd om vrienden of familieleden te lenen? Als je lenen wilt, is het belangrijk om te weten...

**Verliefd! Wie betaalt wat?**

In het verliefd, is het de vraag wie betaalt wat? Het is belangrijk om te weten...

**Mijn vriend(in) gaat anders om met geld**

Wat doet het met je? Hoe kun je gamen zonder problemen te krijgen?

MoneyFit voor jongeren, door jongeren

Over ons Tik jouw zoekrapport Help mij

### Online gokken, jij ook?

Wat doet gokken met je?

MoneyFit

Wat doet het met je? Hoe kun je gamen zonder problemen te krijgen?

13-10-2017 Expertmeeting

werken studeren wonen geld besparen gezondheid vrije tijd

**Gokken, welk type speler ben jij?**

De ene persoon die gokt is de ander die erin verliest. Hoe vaak heb je al gespeeld?

**Situaties waarin je gemakkelijker gokt**

Wanneer heb je het meest moeite met gokken? Het is belangrijk om te weten...

**Gratis gokken: wel het plezier, niet de kosten!**

Is gokken voor jou? Het is belangrijk om te weten...

## Polls

**Per maand besteed ik aan kleding:**

- Niets
- Minder dan €50,-
- Tussen de €50,- en €100,-
- Meer dan €100,-

[Versturen](#) [View results](#)

**Related Post**

Even lol of langer genieten?

Goedkoop is soms duur

Boodschappen doen – 5 tips

Gratis nieuwe kleding? Organiseer een kledingruil...

13-10-2017 Expertmeeting 31

## Jongeren zijn optimistisch

Bron: Monitor financieel gedrag | Wijzer in Geldzaken (2017)

**Wijzer in geldzaken** Billage – Financiële situatie

Verschillen tussen subgroepen 2017

- Vrouwen verwachten minder vaak een gemiddeld dat hun financiële situatie de komende 12 maanden verbeterd (20% vs. 31% gemiddeld). Dit heeft te maken met 18- tot 34-jarigen (28%) en laagopgeleide Nederlanders (20%).
- 18- tot 34-jarigen verwachten juist vaker dat de financiële situatie van hun huishouden de komende 12 maanden verbeterd (47% vs. 31% gemiddeld). Dit heeft te maken met hoogopgeleide Nederlanders (39%) en Nederlanders met een bovenmatig inkomen (35%).

Ik verwacht dat de financiële situatie van mijn huishouden de komende 12 maanden... (Kob - 68%)

Jaar	Geen verbetering	Geen verandering	Verbetering	Worse
2017 (N=1040)	8%	22%	67%	3%
2014 en 2015	8%	23%	66%	3%
2012 (N=1242)	4%	13%	51%	22%

Legenda: Geen verbetering, Geen verandering, Verbetering, Worse

Het aandeel van de bevolking dat financieel in een verbetering van de financiële situatie verwacht wordt de komende jaren

13-10-2017 Expertmeeting 32

## Jongeren managen minder

- 18-34 jaar: 70% betaalt frequent hun rekening op tijd (tov 77% gemiddeld)
- 18-35 jaar: 43% houdt financiën in de gaten (gemiddeld 52%)

13-10-2017 Expertmeeting 33

## Jongeren sparen minder

- Het aandeel dat *iedere maand een vast bedrag spaart* is *kleiner* onder 18- tot 34-jarigen (24% vs 37% gemiddeld).
- Het percentage dat een *wisselend bedrag per maand spaart* is *hoger* bij 18- tot 34-jarigen (41% vs. 25% gemiddeld)
- Het percentage dat *geen potje* heeft gereserveerd voor
- onvoorziene uitgaven is *hoger* bij 18- tot 34-jarigen (43% vs. 32% gemiddeld)
- Het aandeel dat een *potje heeft van meer dan 5.000 euro* is *kleiner dan gemiddeld* bij 18- tot 34-jarigen (17% vs. 28% gemiddeld)

13-10-2017 Expertmeeting 34

## Jongeren verdienen minder en ervaren vaker stress

- 18- tot 34-jaar: verdienen *vaker maximaal €1.000* (12% vs. 6% gemiddeld) en *minder vaak €2.151 of meer* (30% vs. 45% gemiddeld)
- 18- tot 34-jarigen ervaren *vaker stress* door hun financiële situatie (21% minstens regelmatig vs. 12% gemiddeld)

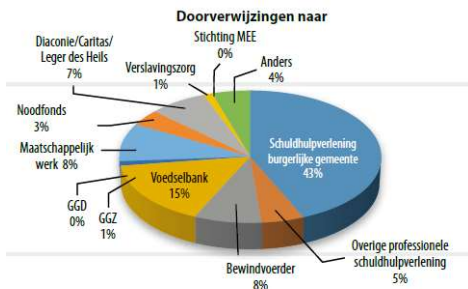
13-10-2017 Expertmeeting 35

## Verschil MFM en SHM

- Affiniteit met/hart voor jongeren
- Inleven in belevingswereld jongere
- Kunnen inspelen op behoeften jongere
- Specialisatietraining gevolgd waardoor inzicht in: adolescentie, puberbrein, multiproblematiek, effectieve en miscommunicatie, autisme, AD(H)D, LVB en persoonlijkheidsstoornissen. Groepsdruk. Omgaan met no-show en stress. Speciale regelingen voor jongeren (werk, uitkering etc)

13-10-2017 Expertmeeting 36

## Samen lukt 't!

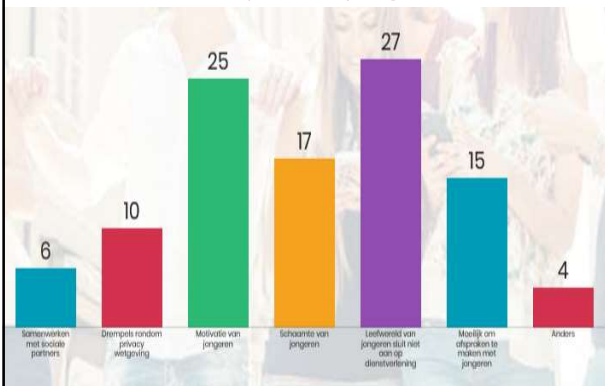


SchuldHulpMaatjes werken samen en verwijzen door naar een breed palet van ketenpartners.

## Delen van successen en problemen

- Welke problemen ervaar je in het vinden, bereiken en helpen van jongeren?
- Welke successen ervaar je in het vinden, bereiken en helpen van jongeren?
- Deel je mening via [www.menti.com](http://www.menti.com)

## Grootste uitdaging in het vinden, bereiken en helpen van jongeren



## Grootste succes in het vinden, bereiken en helpen van jongeren



## Grootste succes



**Niels, een jongere met schulden...**

door **Marcel MoneyFitMaatje Veenendaal**



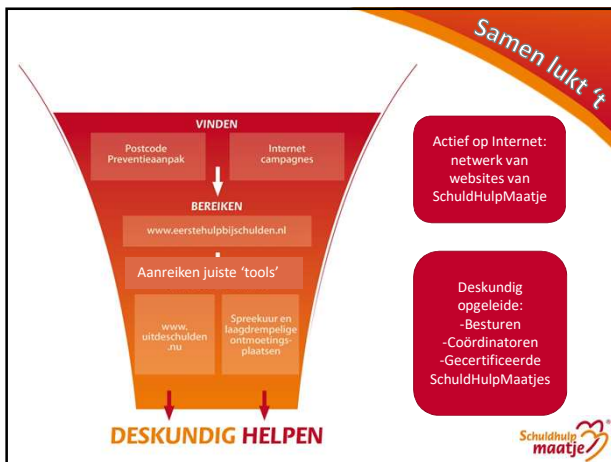
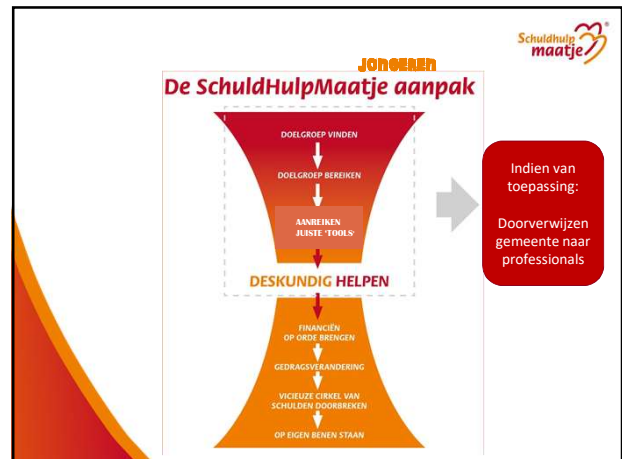


SchuldHulp  
Maatje

## Hulpmiddelen

Het verduurzamen van  
de jongerenaanpak

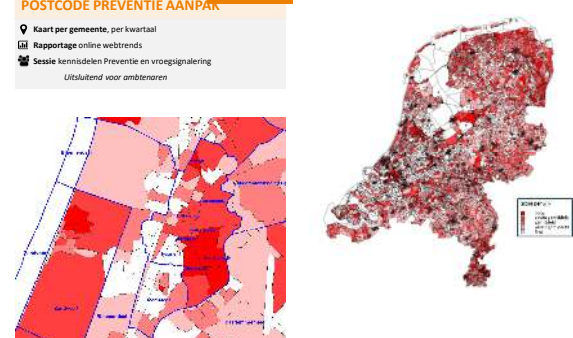
Hendrik Jan Graber  
Locatie ondersteuner SchuldHulpMaatje



<p><b>POSTCODE PREVENTIE AANPAK</b> <span style="float: right;">JONGEREN VINDEN</span></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>📍 Kaart per gemeente, per kwartaal</li> <li>📊 Rapportage online webtrends</li> <li>🗣️ Sessie kennisdelen Preventie en vroegsignalering Uitsluitend voor ambtenaren</li> </ul>	<p><b>ONLINE CAMPAGNES</b> <span style="float: right;">JONGEREN BEREIKEN</span></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>📱 Social Media landelijk Google, Facebook en Instagram</li> <li>🔗 Optioneel maatwerk Google lokaal Radiospotjes</li> </ul>
<p><b>OFFLINE BEREIK</b> <span style="float: right;">JONGEREN BEREIKEN</span></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>📁 Pakket MoneyFit promotiemateriaal 4.000 posters 10.000 visitekaartjes 10 rollbanners</li> <li>🔗 Optioneel maatwerk Advertenties: OV, lokale media, scholen en andere locaties Materialen lokale evenementen: flyers, gadgets, hesjes en online webtoepassingen</li> </ul>	<p><b>MONEYFIT.NL JONGERENPORTAL</b> <span style="float: right;">JONGEREN HELPEN</span></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>🌐 Website MoneyFit landelijk Tips, polls en ervaringsverhalen Chatten, WhatsApp en contactformulier Banners op aanverwante sites en thema- en doelgroeppagina's</li> <li>🌐 Websitepagina MoneyFit lokaal</li> <li>📞 Landelijke helpdesk WhatsApp en e-mail</li> <li>🔗 Optioneel maatwerk Aanwezig op sites rondom thema's landelijk en/of lokaal</li> </ul>


**POSTCODE PREVENTIE AANPAK** JONGEREN VINDEN

- 📍 Kaart per gemeente, per kwartaal
- 📊 Rapportage online webtrends
- 🗣️ Sessie kennisdelen Preventie en vroegsignalering  
Uitsluitend voor ambtenaren





**ONLINE CAMPAGNES** JONGEREN BEREIKEN


- 📱 Social Media landelijk  
Google, Facebook en Instagram
- 🔗 Optioneel maatwerk  
Google lokaal  
Radiospotjes








**OFFLINE BEREIK** JONGEREN BEREIKEN

- 
**Pakket MoneyFit promotiemateriaal**  
 4.000 posters  
 10.000 visitekaartjes  
 10 rolbanners
- 
**Optioneel maatwerk**  
**Advertenties:** OV, lokale media, scholen en andere locaties  
**Materialen lokale evenementen:** flyers, gadgets, hesjes en online webtoepassingen



**MONEYFIT.NL JONGERENPORTAL** JONGEREN HELPEN

- 
**Website MoneyFit landelijk**  
 Tips, polls en ervaringsverhalen  
 Chatten, WhatsApp en contactformulier  
 Banners op aanverwante sites en thema- en doelgroeppagina's
- Websitepagina MoneyFit lokaal**
- 
**Landelijke helpdesk**  
 WhatsApp en e-mail
- Optioneel maatwerk**  
 Aanwezig op sites rondom thema's landelijk en/of lokaal



Samen lukt 't




Inspiratie en suggesties voor uw  
**Jongerenaanpak**



Schuldhelp maatje

## Forum

- Stellingen:
- Zonder aanpassingen in wet- en regelgeving is hulp aan jongeren met betalingsachterstanden dweilen met de kraan open
- Hulp voor jongeren met hun financiën moet niet komen via overheid en vrijwilligersorganisaties maar hoort thuis in de opvoeding
- Er moet een maximum komen op wat jongeren kunnen lenen.
- Aanpak voor jongeren kan alleen maar slagen wanneer het samen met jongeren is ontwikkeld

19-10-2017 Expertmeeting 52

## Einde



- U kunt jongeren helpen door de website [www.moneyfit.nl](http://www.moneyfit.nl) duurzaam in de lucht te houden.
- Voor meer informatie over hulpmiddelen om jongeren te vinden, bereiken en helpen, neem contact op met [info@schuldhelpmaatje.nl](mailto:info@schuldhelpmaatje.nl)
- Vraag naar Hendrik-Jan Graber

19-10-2017 Expertmeeting 53